

Погоджено: _____
Заступник директора І.В.Ворощак

Затверджено: _____
Директор ліцею Я.Б.Бобеляк

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
З ІСТОРІЇ**

Схвалено методичним об'єднанням
вчителів історії ліцею №2
Зимноводівської сільської ради
Пиць М. А., Залізник М. С.

**Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
за усні відповіді**

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії навчальних досягнень учнів
Початковий	1	Учень (учениця) називає одну-дві події, дати.
	2	Учень (учениця) вибирає правильний варіант відповіді на рівні «так- ні», має загальне уявлення про лічбу часу в історії.
	3	Учень (учениця) двома-трьома простими реченнями може розповісти про історичну подію чи постать, упізнати її за описом.
Середній	4	Учень (учениця) репродуктивно відтворює невелику частину навчального матеріалу теми, пояснюючи історичні терміни, подані в тексті підручника.
	5	Учень (учениця) за допомогою вчителя відтворює основний зміст навчальної теми, визначає окремі ознаки історичних понять.
	6	Учень (учениця) самостійно відтворює фактичний матеріал теми, установлює послідовність подій.
Достатній	7	Учень (учениця) послідовно й логічно відтворює навчальний матеріал теми, характеризує події (причини, наслідки, значення), використовує історичні документи як джерело знань.
	8	Учень (учениця) володіє навчальним матеріалом і використовує знання за аналогією, аналізує описані історичні факти, порівнює однорідні історичні явища, визначає причинно-наслідкові зв'язки між ними.
	9	Учень (учениця) узагальнює окремі факти та формулює нескладні висновки, обґрунтовуючи їх конкретними фактами, дає порівняльну характеристику історичних явищ.
Високий	10	Учень (учениця) використовує набуті знання для вирішення нової навчальної проблеми, робить аргументовані висновки, синхронізує події української та всесвітньої історії.
	11	Учень (учениця) володіє глибокими знаннями з теми, може вільно та аргументовано висловлювати власні судження, співвідносити історичні процеси з періодом на основі наукової періодизації історії.
	12	Учень (учениця) системно володіє навчальним матеріалом, самостійно характеризує історичні явища, виявляє особисту позицію щодо них, вміє виокремити проблему й визначити шляхи її розв'язання, користується джерелами інформації, аналізує та узагальнює її.

**Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
за роботу з історичною картою**

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії навчальних досягнень учнів
Початковий	1	Учень (учениця) називає історико-географічний об'єкт, але не визначає його положення на карті.
	2	Учень (учениця) називає декілька історико-географічних об'єктів, вибирає правильний варіант відповіді на рівні «так-ні».
	3	Учень (учениця) називає історико-географічний об'єкт, двома-трьома простими реченнями може пояснити легенду історичної карти.
Середній	4	Учень (учениця), показуючи на карті історико-географічний об'єкт, називає одну-дві основні дати, пов'язані з історичною подією (битва або рік заснування).
	5	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює на історичній карті основні місця подій, характеризує їх за допомогою вчителя.
	6	Учень (учениця) самостійно відтворює фактичний матеріал теми, установлює послідовність подій на історичній карті.
Достатній	7	Учень (учениця) послідовно й логічно відтворює навчальний матеріал теми, «читає» історичні карти за допомогою їх легенди, оперує на історичній карті умовними позначками.
	8	Учень (учениця) аналізує використані ним історичні факти подій, які відображені на карті, дає словесний опис історичних об'єктів, використовуючи легенду карти.
	9	Учень (учениця) оперує навчальним матеріалом, дає порівняльну характеристику історичних подій, аналізує зміст історичної карти.
Високий	10	Учень (учениця) виявляє розуміння історичних процесів відповідної історичної карти, співвідносить та систематизує дані історичної події на карті, робить аргументовані висновки.
	11	Учень (учениця) володіє глибокими знаннями історичних подій, які відображені на карті, може вільно та аргументовано висловлювати власні судження.
	12	Учень (учениця) системно володіє навчальним матеріалом відповідної історичної карти; самостійно характеризує її історичні події, виявляє особисту позицію щодо розташування кордонів, меж історичних подій; синхронізує події вітчизняної та всесвітньої історії.

**Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
за роботу з історичним документом**

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії навчальних досягнень учнів
Початковий	1	Учень (учениця) може відтворити даний документ у вигляді читання.
	2	Учень (учениця) вибирає правильний варіант відповіді на рівні «так-ні».
	3	Учень (учениця) може впізнати за описом у документі історичну подію чи постать.
Середній	4	Учень (учениця) двома-трьома простими реченнями розповідає про історичну подію чи постать.
	5	Учень (учениця) з допомогою вчителя аналізує основний зміст документу, називає основні дати і події з документу.
	6	Учень (учениця) самостійно давати стислу характеристику історичного документу, з'ясовує походження документа та його автора.
Достатній	7	Учень (учениця) послідовно й логічно характеризує інформацію документу, пояснює документ за змістом і формою.
	8	Учень (учениця) дає правильне визначення історичних понять або явищ в поданому документі, аналізує описані історичні факти.
	9	Учень (учениця) оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти та формулює нескладні висновки, обґрунтовуючи їх конкретними фактами; дає порівняльну характеристику історичних явищ.
Високий	10	Учень (учениця) виявляє розуміння історичних процесів, зазначених у документі, робить аргументовані висновки, спираючись на широку джерельну базу, самостійно встановлює причинно-наслідкові зв'язки.
	11	Учень (учениця) володіє глибокими знаннями, може вільно та аргументовано висловлювати власні судження стосовно подій чи фактів, зазначених у документі, може співвідносити історичні процеси з періодом на основі наукової періодизації історії.
	12	Учень (учениця) системно володіє навчальним матеріалом, самостійно характеризує історичні явища, зазначені у документі, виявляє особисту позицію щодо них, уміє виокремити проблему й визначити шляхи її розв'язання.

**Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
за роботу із складання історичного портрету**

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії навчальних досягнень учнів
Початковий	1	Учень (учениця) називає історичну постать.
	2	Учень (учениця) правильно відносить постать до відповідної історичної епохи.
	3	Учень (учениця) орієнтується в алгоритмі складання характеристики історичного портрету діяча.
Середній	4	Учень (учениця) з допомогою вчителя двома-трьома простими реченнями може розповісти про історичну постать.
	5	Учень (учениця) стисло відтворює основний зміст біографії відомої людини за допомогою підручника, може визначати основні дати її життя та діяльності.
	6	Учень (учениця) самостійно відтворює фактичний матеріал біографії, дає стисло характеристику історичній постаті.
Достатній	7	Учень (учениця) послідовно й логічно відтворює матеріал, характеризує події з життя історичної постаті (причини, наслідки, значення).
	8	Учень (учениця) володіє навчальним матеріалом і використовує знання за аналогією, аналізує описані історичні факти, порівнює історичні явища, які впливали на діяльність або творчість історичної постаті.
	9	Учень (учениця) оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти та формулює нескладні висновки щодо діяльності людини, обґрунтовуючи їх конкретними фактами.
Високий	10	Учень (учениця) самостійно встановлює особисті риси та якості характеру історичної постаті, використовує аргументовану критику щодо особи, спираючись на широку джерельну базу.
	11	Учень (учениця) володіє глибокими знаннями біографії даної постаті, може вільно та аргументовано висловлювати власні судження, співвідносити історичні процеси з періодом її діяльності або творчості.
	12	Учень (учениця) системно володіє навчальним матеріалом, самостійно характеризує наслідки діяльності даної постаті, виявляє особисту позицію щодо неї.

**Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
за роботу із перевірки знань за тему**

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії навчальних досягнень учнів
Початковий	1	Учень (учениця) називає одну-дві події, дати, історичні постаті чи історико-географічні об'єкти.
	2	Учень (учениця) називає декілька подій, дат, історичних постатей або історико-географічних об'єктів; вибирає правильний варіант відповіді на рівні «так-ні»; має загальне уявлення про лічбу часу в історії.
	3	Учень (учениця) двома-трьома реченнями може розповісти про історичну подію чи постать, упізнати її за описом; співвідносить рік зі століттям, століття - з тисячоліттям; має загальне уявлення про історичну карту.
Середній	4	Учень (учениця) репродуктивно відтворює невелику частину навчального матеріалу теми, пояснюючи історичні терміни, подані в тексті підручника, називаючи одну-дві основні дати, показуючи на карті історико-географічний об'єкт.
	5	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює основний зміст навчальної теми, визначає окремі ознаки історичних понять, називає основні дати, показує на історичній карті основні місця подій.
	6	Учень (учениця) самостійно відтворює фактичний матеріал теми, дає стисло характеристику історичній постаті, встановлює послідовність подій, користується за допомогою вчителя наочними та текстовими джерелами історичної інформації.
Достатній	7	Учень (учениця) послідовно й логічно відтворює навчальний матеріал, виявляє розуміння історичної термінології, характеризує події (причини, наслідки, значення), виокремлює деякі ознаки явищ і процесів, «читає» історичні карти з допомогою їх легенди, використовує історичні документи як джерело знань.
	8	Учень (учениця) володіє навчальним матеріалом, дає правильне визначення історичних понять, аналізує описані історичні факти, порівнює однорідні історичні явища, визначає причинно-наслідкові зв'язки між ними, встановлює синхронність подій у межах теми; дає словесний опис історичних об'єктів, використовуючи легенду карти.

	9	Учень (учениця) оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти та формулює нескладні висновки, обґрунтовуючи їх конкретними фактами; дає порівняльну характеристику історичних явищ, самостійно встановлює причинно-наслідкові зв'язки; синхронізує події в межах курсу, аналізує зміст історичної карти.
Високий	10	Учень (учениця) використовує набуті знання для вирішення нової навчальної проблеми, виявляє розуміння історичних процесів, робить аргументовані висновки, спираючись на широку джерельну базу, рецензує відповіді учнів, співставляє і систематизує дані історичних карт, синхронізує події вітчизняної та всесвітньої історії.
	11	Учень (учениця) володіє глибокими знаннями, може вільно та аргументовано висловлювати власні судження, співвідносити історичні процеси з періодом на основі наукової періодизації історії.
	12	Учень (учениця) системно володіє навчальним матеріалом, самостійно характеризує історичні явища, виявляє особисту позицію щодо них, вміє виокремити проблему й визначити шляхи її розв'язання, користується джерелами інформації, аналізує та узагальнює їх.

**Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
за роботу з хронології подій**

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії навчальних досягнень учнів
Початковий	1	Учень (учениця) називає одну-дві дати.
	2	Учень (учениця) називає декілька дат, має загальне уявлення про лічбу часу в історії.
	3	Учень (учениця) може співвіднести рік зі століттям, століття - з тисячоліттям.
Середній	4	Учень (учениця) репродуктивно відтворює невелику частину навчального матеріалу теми, називаючи одну-дві основні дати.
	5	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює основний зміст навчальної теми, називає основні дати.
	6	Учень (учениця) самостійно відтворює фактичний матеріал теми, встановлює послідовність окремих подій.
Достатній	7	Учень (учениця) послідовно й логічно відтворює навчальний матеріал теми, виокремлює деякі ознаки явищ і процесів.
	8	Учень (учениця) володіє навчальним матеріалом і використовує знання за аналогією, порівнює однорідні історичні явища, визначає причинно-наслідкові зв'язки між ними, встановлює синхронність подій у межах теми.
	9	Учень (учениця) оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти та формулює нескладні висновки, синхронізує події в межах курсу.
Високий	10	Учень (учениця) використовує набуті знання для вирішення нової навчальної проблеми, виявляє розуміння історичних процесів, робить аргументовані висновки, синхронізує події української та всесвітньої історії.
	11	Учень (учениця) володіє глибокими знаннями, може вільно та аргументовано висловлювати власні судження, співвідносити історичні процеси з періодом на основі наукової періодизації історії.
	12	Учень (учениця) системно володіє навчальним матеріалом; самостійно характеризує історичні явища, виявляє особисту позицію щодо них; уміє виокремити проблему й визначити шляхи її розв'язання.

**Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
за роботу з написання есе**

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії навчальних досягнень учнів
Початковий	1	Побудова есе не відповідає запропонованій темі; не наведено жодного історичного аргументу.
	2	Учень (учениця) в роботі називає історичні висловлення, які характеризуються фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні.
	3	Учень (учениця) виконує роботу частково, есе відповідає запропонованій темі, але наведені історичні аргументи не впливають з нього; приклади подій не є доречними, висновок сформульовано нечітко, не вірно.
Середній	4	Учень (учениця) порушує послідовності побудови твору, має обсяг роботи малий, висновок лише частково відповідає темі або не пов'язаний з історичними аргументами.
	5	Учень (учениця) неповністю розкриває історичну тематику, наведено один історичний факт або подію, не чітко розрізняється основна та другорядна історична інформація, висновок лише частково відповідає темі есе; учень з допомогою вчителя відтворює основний зміст теми, робота списана з Інтернету і є плагіатом.
	6	Учень (учениця) самостійно розкриває фактичний матеріал теми; есе сприймається як цілісний твір; ідея зрозуміла, але нечітка; в роботі надано стисло характеристику історичній постаті чи події, але висновок лише частково відповідає темі.
Достатній	7	Учень (учениця) послідовно й логічно відтворює матеріал теми, дає елементи самостійних суджень; ідея твору сформульована чітко, вона відповідає запропонованій темі; діти наводять один-два доречні аргумент (причини, наслідки, значення), використовують історичні документи як джерело знань; висновок відповідає запропонованій темі.
	8	Учень (учениця) самостійно будує достатньо повне, осмислене висловлення; загалом тема ґрунтовно висвітлена, сформульовано правильну тезу, що відповідає запропонованій темі; наведено один доречний аргумент, приклад не конкретизований, висновок відповідає темі.
	9	Учень (учениця) будує послідовний, повний, логічно викладений текст, оперує навчальним матеріалом,

		узагальнює окремі факти та формулює нескладні висновки, обґрунтовуючи їх конкретними фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, синхронізує історичні події в межах курсу.
Високий	10	Учень (учениця) будує послідовний, повний текст, враховує комунікативне завдання, аргументує різні погляди на проблему, використовує знання з історії для вирішення нової навчальної проблеми, наводить приклади, виявляє розуміння історичних процесів, робить аргументовані висновки, спираючись на джерельну базу.
	11	Учень (учениця) володіє глибокими знаннями, аргументовано, чітко висловлює власну думку, зіставляє її з думками інших, уміє пов'язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, може співвідносити історичні процеси з періодом на основі наукової періодизації історії.
	12	Учень (учениця) створює оригінальне за думкою та оформленням висловлювання відповідно до заданої історичної тематики, повно, вичерпно висвітлює тему, вправно формулює ідею, аналізуючи різні погляди, самостійно характеризує історичні явища, виявляє особисту позицію щодо них, уміє виокремити проблему й визначити шляхи її розв'язання, користується історичними джерелами, аналізує та узагальнює їх.

**Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
за роботу із виконання презентацій**

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії навчальних досягнень учнів
Початковий	1	Учень (учениця) використали матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми.
	2	Ученем (ученицею) тема не розкрита, є порушення логічного викладення.
	3	Учень (учениця) використали матеріали, що мають і не мають відношення до теми, тема не розкрита.
Середній	4	Учень (учениця) відтворює невелику частину матеріалу теми, пояснюючи історичні терміни; тема розкрита частково; наявні орфографічні помилки.
	5	Робота учня (учениці) не вирізняється авторською індивідуальністю, висвітлення теми неповне; використані матеріали, що стосуються та не стосуються теми; робота списана чи скопійована з інтернету.
	6	Учень (учениця) демонструє точне розуміння завдання, але аспекти теми викладені частково; стилю в оформленні не дотримано; доповідачі допускають не грубі мовленеві помилки, незначно порушують регламент, частково утримують увагу аудиторії.
Достатній	7	Учень (учениця) повно, логічно розкриває тему і головні аспекти теми презентації; наявні не грубі помилки з точки зору орфографії та стилю, нераціонально використані можливості комп'ютерної анімації; доповідачі грамотно викладають матеріал, проте не показують достатньо глибоких знань.
	8	Учень (учениця) демонструє точне розуміння завдання, грамотна робота з точки зору орфографії, але нераціонально використані можливості комп'ютерної анімації; доповідачі допускають не грубі мовленеві помилки під час виступу, незначно порушують регламент, частково утримують увагу аудиторії.
	9	Учень (учениця) оперує навчальним матеріалом, самостійно встановлює причинно-наслідкові зв'язки; використані матеріали, що мають відношення до теми; грамотна робота має витриманий єдиний стиль, раціонально використані можливості комп'ютерної анімації; в роботі наявні авторські знахідки.

Високий	10	Учень (учениця) раціонально використали можливості комп'ютерної анімації, витримали єдиний стиль; повна самостійність під час виконання роботи; під час захисту впевнено тримаються перед аудиторією, володіють культурою мовлення, дотримується регламенту, утримують увагу аудиторії, рецензують відповіді учнів.
	11	Учень (учениця) володіє глибокими знаннями, може вільно та аргументовано висловлювати власні судження; доповідач демонструє ерудицію, відображає між предметні зв'язки, може співвідносити історичні процеси з періодом на основі наукової періодизації історії.
	12	Робота унікальна, містить велику кількість оригінальних, винахідницьких прийомів, доповідач прагне досягти високих результатів, готовий до дискусії.

**Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
за роботу в групах або парах**

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії навчальних досягнень учнів
Початковий	1	Учні використали матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми; робота групи несамостійна.
	2	Учні використані матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми; зібрана інформація не аналізується.
	3	Учні двома-трьома простими реченнями розповіли про історичну подію чи постать; немає аргументів до тез групи, повне порушення логіки; не представлені результати дослідження.
Середній	4	Учні відтворюють невелику частину навчального матеріалу теми, пояснюючи історичні терміни; відсутність логіки та послідовності у виступі.
	5	Учні використовують як матеріали, що мають відношення до теми, так і ті, що не мають відношення до теми; можуть визначати окремі ознаки історичних понять, називати основні дати; робота групи несамостійна, списана або скопійована з інтернету.
	6	Учні відтворюють фактичний матеріал теми, дають стислу характеристику історичній постаті, можуть встановити послідовність подій; декілька членів групи відповідали за роботу всієї групи.
Достатній	7	Учні послідовно й логічно відтворюють навчальний матеріал теми, виявляють розуміння історичної термінології, характеризують події (причини, наслідки, значення); стандартна робота, не відрізняється авторською індивідуальністю; доповідачі допускають не грубі мовленнєві помилки під час виступу, незначно порушують регламент, частково утримують увагу аудиторії.
	8	Учні володіють навчальним матеріалом і використовують знання за аналогією, дають правильне визначення історичних понять, аналізують описані історичні факти, встановлюють синхронність подій у межах теми; доповідачі грамотно викладають матеріал, проте не показують достатньо глибоких знань.
	9	Учні оперують навчальним матеріалом, їх робота демонструє точне розуміння завдання, обґрунтована конкретними фактами; учні дають порівняльну характеристику історичних явищ, самостійно встановлюють причинно-наслідкові зв'язки; чітко спланована робота групи;

		в роботі наявні авторські знахідки, робота над матеріалом рівномірно розподілена між більшістю членів групи.
Високий	10	Учні використовують набуті знання для вирішення нової навчальної проблеми; діти виявляють розуміння історичних процесів, аргументованість основних позицій; чітко спланована робота групи; повна самостійність учнів під час виконання роботи; спираючись на широку джерельну базу, група рецензує відповіді інших учнів; композиція доповіді логічна; повнота представлених в доповіді результатів роботи.
	11	Учні володіють глибокими знаннями, вільно та аргументовано висловлюють власні судження; доповідачі демонструють ерудицію, відображають міжпредметні зв'язки, можуть співвідносити історичні процеси з періодом на основі наукової періодизації історії; доповідачі переконливо і повно відповідають на питання, тримаються дружньо, намагаються використати відповіді для успішного розкриття теми.
	12	Учні системно володіють навчальним матеріалом, вони створили оригінальну роботу, яка містить велику кількість оригінальних, винахідницьких прийомів; діти вміють виокремити проблему й визначити шляхи її розв'язання, аргументують свою позицію; композиція доповіді логічна, тема висвітлена повно; доповідачі прагнуть досягти високих результатів, готові до дискусії, дружньо налаштовані, контактні.

**Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
за роботу у написанні повідомлення або доповіді**

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії навчальних досягнень учнів
Початковий	1	Учень (учениця) підготували матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми роботи.
	2	Учень (учениця) тему не розкрили, відсутні аспекти теми, порушено логічне викладення.
	3	Учень (учениця) в роботі називає історичні висловлювання, які характеризуються фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні.
Середній	4	Учень (учениця) відтворює невелику частину матеріалу теми, пояснює історичні терміни, подані в тексті повідомлення чи доповіді, але немає аргументів до їхніх тез, повне порушення логіки.
	5	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює основний зміст теми, визначає окремі ознаки історичних понять, називає основні дати, показує на історичній карті основні місця подій
	6	Учень (учениця) самостійно відтворює фактичний матеріал теми; ідея зрозуміла, але нечітка; дитина надає стислу характеристику історичній постаті, відтворює послідовність подій; висновок лише частково відповідає темі.
Достатній	7	Учень (учениця) послідовно й логічно відтворює навчальний матеріал теми повідомлення, виявляє розуміння історичної термінології, характеризує події (причини, наслідки, значення), виокремлює деякі ознаки явищ і процесів.
	8	Учень (учениця) володіє навчальним матеріалом і використовує знання за аналогією, визначає причинно-наслідкові зв'язки між ними, встановлює синхронність подій у межах теми; доповідач допускає не грубі мовленнєві помилки під час виступу, незначно порушує регламент, частково утримує увагу аудиторії.
	9	Учень (учениця) оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти та формулює нескладні висновки, обґрунтовуючи їх конкретними фактами, дає порівняльну характеристику історичних явищ, аргументує основні позиції; композиція доповіді логічна, повнота представлених в доповіді результатів роботи.

Високий	10	Учень (учениця) виявляє розуміння історичних процесів і демонструє ерудицію під час виступу, робить аргументовані висновки, синхронізує події української та всесвітньої історії, рецензує відповіді учнів; доповідач впевнено тримається перед аудиторією, володіє культурою мовлення, дотримується регламенту.
	11	Учень (учениця) володіє глибокими знаннями, може вільно та аргументовано висловлювати власні судження, спираючись на широку джерельну базу може співвідносити історичні процеси з періодом на основі наукової періодизації історії; доповідач готовий до дискусії, виявляє доброзичливість.
	12	Учень (учениця) створили унікальну роботу, яка містить велику кількість оригінальних, винахідницьких прийомів; доповідач прагне досягти високих результатів, готовий до дискусії, дружньо налаштований, контактний, уміє виокремити проблему й визначити шляхи її розв'язання, користується джерелами інформації, аналізує та узагальнює їх.

